

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version: Kiviharju, P., Lyytikäinen, J., Erkkilä, K. (2015)
InnoEspoo-projekti aluekehittämisen moottorina. Teoksessa Johanna Lyytikäinen, Kirsi Niskala (toim.)
InnoEspoo: avaus uuteen yli rajojen. Omnian julkaisuja C 15. Espoo: Omnia, 47-49.

URL: https://www.omnia.fi/sites/default/files/innoespoo_loppujulkaisu.pdf

INNOESPOO-PROJEKTI ALUEKEHITTÄMISEN MOOTTORINA

Pia Kiviharju, Laurea-ammattikorkeakoulu
Johanna Lyytikäinen, Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia
Kristiina Erkkilä, Espoon kaupunki

Älykäs erikoistuminen Uudellamaalla

Uudenmaanliiton Älykäs erikoistuminen Uudellamaalla – Aluekehittämisen tutkimus- ja innovaatiostrategiassa 2014–2020 asetetaan tavoitteeksi, että vuonna 2020 Uudenmaan alue on kansainvälinen innovaatiokeskittymä ja innovatiivisten tuotteiden ja palveluiden käyttöönoton edelläkävijä. Tämä tarkoittaa sitä, että alueen osaamista innovaatiotoiminnassa hyödynnetään paremmin, verkostomaisesta toimintatavasta tulee nykyistä selkeämpi ja vaikuttavampi, tutkimus- ja innovaatiotyö on tuottavampaa ja toimintamallit pitkäjänteisempiä. Erilaisilla strategisilla valinnoilla parannetaan innovaatiokyvykkyyttä, alueellista ja kansallista innovaatiojärjestelmää, ylläpidetään korkeatasoista osaamispohjaa ja luodaan myönteistä ilmapiiriä kasvuhaluille ja uusille yrityksille. Tutkimus- ja innovaatiotyön toimintaympäristöjä ovat alueen moninaiset kehittämissympäristöt ja -alustat sekä pilotointi- ja demonstraatioympäristöt. Kehittämisen kärkiteemat keskittyvät alueen keskeisiin vahvuuksiin ja kasvualoihin kuten esimerkiksi hyvinvointiteknologiatuotteisiin ja -palveluihin, hyvinvoivaan ihmiseen, cleantechiin, opetukseen ja oppimiseen sekä digitalisaatioon tutkimus- ja kehittämistyön alustoina. Alueella on kasvua ja lisäarvoa tuottavia vahvuuksia kuten vahva teknologia- ja hyvinvointiosaaminen, vahva käyttäjänäkökulma ja kyky kehittää käytännönläheisiä ja vastuullisia edelläkävijäratkaisuja sekä palvelu- että teknologiainnovaatioissa. Uudella yritystoiminnalla ja yritysten kasvun mahdollistavalla toiminnalla on keskeinen rooli alueen kilpailukykyyn edistämiseksi. Erilaisten yrittäjyyttä tukevien toimijoiden pitää tehdä yhteistyötä, karsia päällekkäisyyksiä ja jopa yhdistää toimintaansa, jotta pk- ja kasvuyrityksiä voidaan palvella kokonaisvaltaisemmin. Julkinen sektori toimii niin mahdollistajana kuin vuorovaikutuksen osapuolena koko verkostolle tässä ekosysteemin kehittämisessä. Tarvitaan innovaatiotyön nykyistä tehokkaampaa fasilitointia, johon liittyvä vuorovaikutus on osa kaik-

kien innovaatiotoimintaan osallistuvien organisaatioiden toimintaa. (Älykäs erikoistuminen Uudellamaalla – Aluekehittämisen tutkimus- ja innovaatiostrategia 2014–2020.)

Yllä kuvattujen tavoitteiden saavuttamiseksi strategiassa ehdotetaan avoimeen ja fasilitoituun yhteistyöhön perustuvan ekosysteemin kehittämistä Uudellamaalla. Tämä pitää sisällään innovaatiotoimijat ja ekosysteemin, jossa nimetyt kärkihankkeet toteutetaan. Toiminnassa keskeistä ovat avoimet kehittämissympäristöt, jotka mahdollistavat erilaiset kokeilut ja pilotit erilaisten kumppanuuksien kuten tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden, yritysten, kolmannen sektorin ja julkisten toimijoiden kesken.

Yrittäjyyttä tukevan kasvualustan kehittäminen on nostettu myös tärkeäksi osaksi Espoon kaupungin strategiaa, Espoo-tarinaa. Keskeisiin haasteisiin pyritään vastaamaan poikkihallinnollisilla kehitysohjelmilla. Yrittäjyyden edistämiseen liittyy erityisesti kehitysohjelma Kilpailukyky, innovatiivisuus ja yrittäjyys, jonka yhtenä hyötytavoitteena on kehittää systemaattisia, strategisia ja jatkuvia yhteistyömalleja yhdessä kaupungin toimijoiden ja innovatiivisten kumppanien kanssa.

Strategiasta käytännön tekemiseen

Miten haasteita tunnistetaan ja mitä haasteita valitaan kehitettäväksi? Espoon kaupunki ja sen koulutuskumppanit tapaavat toisiaan säännöllisesti yhteisten tavoitteiden määrittämiseksi. Erityisen tärkeää yhteisten strategisten tavoitteiden määrittäminen ja yhteistyö on nyt, kun eri alojen rakennemuutokset ja yleinen talouden tila aiheuttavat aiempaa enemmän epävarmuutta kiihtyvällä tahdilla. Koulutuskumppanien, elinkeinoelämän ja julkisen sektorin tulee kye-

tä ratkaisemaan uusia eteen tulevia haasteita. Yksi esimerkki on jatko- ja täydennyskoulutustarjonnan lisääminen alueilla, joilla on aiempaa enemmän koulutettuja työttömiä, mahdollisesti tulevia alanvaihtajia, yrittäjäksi ryhtyviä tai siinä kehittämistä haluavia. Koulutuksen tulee sopeutua näihin muuttuviin työelämän tarpeisiin. Yhteistyötä tarvitaan sekä näiden signaalien tunnistamiseen että sopivien työvälineiden valintaan.

Tämän top-down-toiminnan ohella tarvitaan myös InnoEspoon kaltaista toimintaa: ruohonjuuritason kokeiluja, joissa uusia mahdollisuuksia selvitetään, alueen resursseja tunnustetaan ja uusia palveluja kehitetään joustavasti opiskelijoiden ja pienyritysten kanssa. InnoEspoon kaikki alaprojektit ja kokeilut ovat tavalla tai toisella tähänneet juuri tällaiseen kokeilevaan toimintaan. Espoo Challenge -innovaatioleirit, yrittäjyysvalmennukset ja -startit, erilaiset toimintaympäristöt kuten InnoVaara, Träskändan puutarhatapahtuma, Aktiivisuutta Elämään -tapahtumat senioreille, OppiPopappi ja Seniori365.fi-internetpalvelun kehittäminen senioreille ja heidän omallsilleen ovat kaikki tarjonneet mahdollisuuksia yritystoiminnan perustamiseen tai sen kehittämiseen.

Espoolaisen yritystoiminnan tukemisen lisäksi InnoEspoo-projektissa toteutetut konseptit ja kokeilut ovat tuottaneet hyvinvointielämyksiä ja jopa uusia innovaatioita, joista hyötyvät sekä Espoon kuntalaiset että Espoon kaupunki. Espoon ikääntymispoliittisessa ohjelmassa 2009–2015 on asetettu tavoitteeksi sähköisen palvelutorin kehittäminen espoolaisille senioreille. Virtuaalinen kohtaamispaikka www.seniorei365.fi vastaa tähän haasteeseen tarjoamalla yksityisten hyvinvointialan palvelujen tarjoajien tuotteita ja palveluita senioreiden arjen helpottamiseksi ja rikastuttamiseksi. Maaliskuussa 2015 Seniori365.fi-internetpalvelu palkittiin Best Practice 2014 – palveluinnovaatioksi kansainvälisen Design for All Foundationin toimesta. Espoo Challenge -leiri kehitettiin nopeaksi ideointityökaluksi alueellisen kehittämisen haasteisiin. Aktiivisuutta Elämään- ja Träskändan tapahtumat taas tarjosivat uusia elämyksiä ja hyvää oloa Espoon kuntalaisille tarjoten samalla huikeita oman osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia aidoissa asiakaskohtaamisissa niitä tuottaneille opiskelijoille, yrittäjille ja järjestöille.

Hyvin varhaisessa vaiheessa projektitiimi nosti kehittämisen kohteeksi yhteisön, joka muodostuu opis-

kelijoista, koulutusorganisaatioiden henkilöstöstä, verkoston yrittäjistä ja Espoon kaupungin toimijoista. InnoEspoossa on onnistuneesti kehitetty tällaista avointa ja joustavaa co-creation-toimintatapaa, jossa yhteisön jäsenet sitoutuvat yhteiseen työskentelyyn, ennakkoluulottomaan uuden kehittämiseen ja joustaviin kokeiluihin. Tähän pioneerihenkeen kuuluu avoimuutta, halua oppia ja kannustaa muita, epävarmuuden sietokykyä, rajojen rikkomista ja rohkeutta tehdä toisin. InnoEspoo-tiimi on ennakkoluulottomasti haastanut niin omat organisaatiot kuin ulkopuolisetkin toimimaan uudella tavalla ja kokeilemaan rohkeasti uusia asioita.

Kumppaneilla on eri alojen opiskelijoita ja asiantuntijoita, erilaisia työskentelytapoja ja tapahtumia sekä valtavat verkostot. Näiden välille tarvitaan InnoEspoon kaltaisen, tiiviisti yhdessä työskentelevän yhteisön toimintaa, jolla on verkostoja löytää parasta osaamista erilaisiin haasteisiin. InnoEspoo-projektissa on opittu hyvin konkreettisesti, että tällaisella yhteistyöllä saavutetaan sekä parempia tuloksia että opitaan kollektiivisesti enemmän.

Ja jatkoa seuraa!

InnoEspoo-projekti on enemmän kuin tämä yksittäinen hanke. Se nähdään toimintaan sitoutuneiden joukossa jo laajempaan käsitteenä monitasoiselle yhteistyölle ja joustavalle kehittämistyölle Espoon kaupungin ja sen strategisten koulutuskumppanien välillä, jotka hankkeen päättymisen jälkeenkin ovat sitoutuneita yhteistyöhön. Pilottiprojektina toimineen InnoEspoo-projektin pohjalta on strategisten kumppaneiden kanssa kehitelty kestävämpääkin InnoEspoo-toimintamallia, jolla voidaan pureutua kaupungin suurten yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisemiseen. Tämä on innoittanut etsimään mallia, jolla haetaan sopivimmat kaupungin sisäiset toimijat sekä ulkoiset kumppanit ja jolla priorisoidaan ratkaisuvaihtoehtoja kaupungin kannalta paras vaihtoehto.

InnoEspoo-projektia voidaan pitää myös Espoo Innovation Gardenin eli Espoon innovaatiopuutarha-mallin pilottina. InnoEspoossa opittua tullaan hyödyntämään tämän yhteistoimintamallin kehittämisessä. Espoo Innovation Gardenin -mallissa osaamista, verkostoja ja toimijoita yhdistetään uusien tuote- ja palvelukonseptien kehittämiseksi ja vientituotteiksi. InnoEspoo-projektissa pilotoitiin yhteistyössä alueen erilaisten toimijoiden kesken palveluinnovaatioiden

kehittämistä palvelumuotoilua ja innovaatioteorioita hyödyntäen sekä laaja-alaista verkostomaista toimintatapaa uusien yrittäjyyskonseptien, tapahtumien ja toimintaympäristöjen kehittämiseksi. Fokus oli ennen kaikkea yhteisössä ja sen voimassa kehittää skaalattavia konsepteja. Co-creation-kulttuurin edistäminen ja osaamisen jakaminen on kaikille osapuolille eli-

nehto luovien ratkaisujen ja uusien liiketoimintamallien kehittämiseksi. InnoEspoo-projektissa on opittu ensi sijassa se, että osaajien verkosto on laaja ja halua yhteiseen tekemiseen löytyy valtavasti. Osaamisen jakaminen on täysin välttämätöntä, jotta Espoosta nousee kansainvälisiä menestystarinoita jatkossakin.

LÄHTEET:

Espoon kaupunki 2012: Espoo-tarina. Saatavissa: https://www.google.fi/search?q=espoon+tarina&ie=utf-8&oe=utf-8&gws_rd=cr&ei=IWvvVKHeE-biywOo54C4CA#

Espoon kaupunki: Täyttä elämää ikääntyneenä. Espoon ikäpoliittinen ohjelma 2009–2015.

Älykäs erikoistuminen Uudellamaalla – Aluekehittämisen tutkimus- ja innovaatiostrategia 2014–2020.